

2006.08.04 00:29

Kedves Melinda!

Olvastam írásod az etruszk (ami számomra Ete-ruszk, vagyis Ete-népe meghatározást sugall, tudva hogy a ruszk, ruszin szó - elkülönült - népet jelent, melyet ma is alkalmaznak Erdélyben a hegyekben élő pásztornép egy csoportjára) népről. Ki is nyomtattam magamnak. Csodaszép a ballada, amit nyomokban ugyan, de a perugiai határkőről leolvastak. Én már régóta nem fogadom el a honfoglalásról összehordott zagyvaságokat és a hunokat, mint Európa első és egyetlen népét tisztelem, akikre rátelepültek és el is különültek tőlük (nyelv és kultúra szétválásával) a különböző fajok. Mindig az a gondolatom támad, hogy a tudósok nem képesek az összefüggéseket meglátni és elvesznek a részletekben. Ide tartozik bizonyítottként a nemrégiben feltárt Németországi lelet, a bronz pajzs és rajta a jelek, amelyek hun eredete nem lehetne kérdéses. De! És ide vonatkozok két kérdésem. Nem lenne szerencsésebb magyarok helyett hunokat említeni a hivatkozásokban? Hiszen tudjuk, hogy a hunok nagyon sok nemzetségből és népcsoportból tevődtek össze.

A másik dolog. Megjelentek "tudományos írások" arról, hogy a germánoknak is volt rovásírásuk. Ugyanazon jelek nagy részét sorolják fel, mint a mi jeleink, de nem jobbról balra, hanem balról jobbra, vagy éppen fejtetőn ábrázolva azokat és egészen más jelentéssel magyarázva tartalmunkat. Pl. a félbe vágott fenyőfa jel a p betű jele (Forrai Sándor szerint). A fa régi pa, jelentéssel magyarázható, de ugyanígy a sátor jele, az S. A ZS betű, ami egy zsiba -láb, vagyis liba-láb, náluk fejtetőn áll. És így tovább. Ez számomra azt mutatja, hogy nem tudnak mit kezdeni ezekkel a jelekkel illetve nem értik őket, mégis magukénak hazudják. Jó lenne, ha a magyarok is írnanak minél több magyarázatot a rovás, vagy runa íráshoz, mert megint elhazudják tőlünk.

Üdv: Anna

Kedves Anna!

A fenti beírásodat megköszöntem, de reagálás nélkül hagytam. Egyrészt mert elutazásom előtt két nappal olvastam üzeneted, másodszer annak tudható be, hogy kérdéseid komoly tanulmánnyal válaszolhatók meg, s erre nekem valóban nincs időm, mivel más elkötelezettségeim vannak, amelyek szintén komoly utánajárással, hosszú kutatásokkal járnak.

Felelőtlenül meg nem nyilatkozhatom. Az ilyen jellegű cikkeket – sok más mellett – szoros határidőben kell elkészítenem. Mivel egyrészt behatóan nem foglalkoztam ezzel a kérdéskörrel – még ha magyar-történelem szakos tanár is vagyok eredeti foglalkozásomat illetően –, csak annyit tudnék, amit tanultam – de már több mint 3 évtizeddel ezelőtt –, s már az is homályosodik, mivel az eltelt időszakban mással foglalkoztam, tehát nem is érzem magam kompetensnek ebben. Csak arra szorítokozom, hogy a meg-megjelenő újabb hipotéziseket tájékoztató jelleggel helyet adjak lapomban, tényleg csak tájékoztató jelleggel, az érdeklődést felkeltve. Nem szólva arról, hogy én is tapogatózom ezeken a területeken, időm függvényében olvasgatom az ezekkel kapcsolatos munkákat, tehát szakmailag nem vagyok kompetens. Mivel a «jó pap is holtig tanul» én is igyekszem régmúlt ismereteimet gyarapítani, még ha nem is vagyok sem pap, sem papnő, csak egy egyszerű tudás-hézagokat betölteni akaró állampolgár, igyekszem gazdagodni ismeretekben. Bár minél több ismeretre teszek szert, annál jobban rádöbbenek, hogy tulajdonképpen mennyire hiányosak ismereteim, mennyire nem tudok semmit. De amit olvastam – ha nem is az én agyamból pattantak ki –, azt szívesen megosztom másokkal is.

Eszembe jutottak – adósságtörlesztésként – pl. **Varga Géza** *Bronzkori magyar írásbeliség* c. tanulmányában olvasott –ezt a címet viseli az általa szerkesztett tanulmánykötet is – alábbi gondolatok, amelyeket a MTA nem ismer el, mint sok más ezzel kapcsolatos újabb kutatási eredményeket, hipotéziseket –: «... A bronzkort a vaskor (a magyar nyelvtörténet magyar korszaka) követi a sztyeppén. A vas megmunkálásában a hunok járnak az élen Kína határán. Kelet-Európában pedig ezidőtájt, mintegy ezer évig a szarmaták az urak. Olyan népek, amelyeket a magyarsághoz valamilyen szálak kapcsolnak. Az antropológusok szerint a honfoglaló magyarság embertani alkatához a sazuomata sírok csontanyaga áll legközelebb – a Dél-Ural, az Aral-tó és az Alsó-Volga közötti területen (Veres Péter) –, a hunokat pedig a krónikáink is testvérnépnek mondják.

A magyar nyelv tehát olyan területeken alakult ki, és fejlődött, ahol a legfontosabb írásrendszerek változásait okozó történelmi kataklizmák hatása meghatározó volt...»

Ezen kívül az alábbiakat válogattam össze, tudom javasolni a számtalan hasonló témák közül:

Cey-Bert Róbert Gyula az alábbiakat mondja többek között a hun-magyar rokonsággal kapcsolatban: «...A hun-magyar rokonság több mint ezer éven át mondáink, krónikáink, történelmünk elfogadott ténye volt. Álmos és Árpád, Atilla leszármazottainak tartották magukat. Árpádot nem azért választották fejedelemmé, mert az egyik legerősebb törzs feje volt, hanem azért, mert a többi vezér is Atilla leszármazottjának tekintette.

A lovas kultúrák mindig nagyon számon tartották származásukat, és ha valaki nem tudott felmutatni legalább 8-10 felmenő őst, jöttmentnek számított. Nagy tekintélyű vezérek és fejedelmi családok viszont 20-25 felmenő ősig könnyedén vissza tudtak számolni. 20-25 nemzedék időben 400-500 évet jelent, tehát ha a honfoglalás idején úgy tudták, hogy Árpád Atilla leszármazottja, akkor ez azt jelenti, hogy vissza is tudtak menni Árpád felmenő ágán Atilláig. Ezért lett Árpád az ősmagyarság fejedelme.

Így tudta Anonymus is, III. Béla királyunk (1173-1196) jegyzője, aki 300 évvel Álmos és Árpád fejedelmek bejövetele után megírta a honfoglalás történetét. 'Szkítiának első királya Magóg volt... Ennek a királynak az ivadékából sarjadt az igen nevezetes és roppant hatalmú Atilla király... Ugyanezen Magóg király ivadékából eredt Úgyek, Álmos vezér apja, akinek Magyarország királyai és vezérei a leszármazottai'. 'A hét fejedelmi személy... fegyverrel, haddal igyekezett módját ejteni, hogy szülőföldjét elhagyja s olyan földet foglaljon el magának, amelyen laknia lehet. Választásuk... Pannónia földjére esett, ugyanis azt hallották, hogy az Atilla király földje, akinek az ivadékából Álmos vezér, Árpád apja származott.'

Közel egy évszázaddal Anonymus után, 1283-ban Kézai Simon, IV. László király krónikása, további részleteket közöl a hun-magyar rokonságról. 'Ménrót király a bábeli nyelvzavar után két fiút nemzett, Hunort és Magort, akikből a hunok vagyis a hungarusok erednek.' Kézai Simon azt is tudni véli, hogy Atilla pajzsán koronás turul ékeskedett, és ez az uralkodói jelkép Géza fejedelem idejéig fennmaradt. IV. László király krónikása részletesen leírta művében Atilla király tetteit, akinek a Kárpát-medencébe való bejövetelét a magyarok honfoglalásának tekintette.

Krónikáink szerint a magyarság és vezérei küldetés tudattal érkeztek a 890-es években a Kárpát-medencébe azért, hogy visszafoglalják ősük, Atilla rájuk hagyott örökét. Egy lovas műveltségű nép, a magyar, tudatosan lépett tehát az előző, a hun örökébe, elfoglalva azt a Kárpát-medencét, amelyet tartós megtelepülésre különösen alkalmasnak tartott. Vitathatatlan tehát, hogy az Árpád-kori magyarság és az uralkodó-ház Atilla örökségének tekintette magát. Még a címerállat, a turulmadár is Atilla öröksége. A századok során a hun-magyar rokonság mindig a magyar történetírás alapját képezte. 1575-ben a kolozsvári lelkész, Heltai Gáspár, aki megírta és kinyomtatta a magyarok történetét így ír: "A hunok, akiket mostan magyaroknak nevezünk, régen Szkítiában mind vadászással éltek. 373-ban kezdének a magyarok kijönni Szkítiából, és megszálltak Pannóniában a Tisza, nagy folyóvíz mellett."

Szenci Molnár Albert hasonlóan ír (1621.): "Magyar népünknek a hadierény örökké tartó dicséretét fegyverivel és katonai bátorságával Atilla király nyerte el..."

... A hun-magyar rokonság mellett szóló néhány érv:

1. Embertani tényezők: a hun és a honfoglaláskori sírok leletanyaga genetikailag nagyon közel áll egymáshoz.
2. A régészeti emlékek közös stílusjegyei és közös jelképei.
3. A hagomány és mondavilág: az európai népek közül a magyar mondavilág őrzi legerősebben a hunok emlékét...
4. A hun-magyar regék közös jelképei: a hunoknál ugyanúgy megvan az égigérő fa, mint a csodaszarvas legendája...
5. Közös Isten szavunk, Istenfogalmunk és közös hitbeli értékeink, amelyek a hun és magyar kultúra vallási értékvilágát közös alapokra helyezik.

A hun-magyar rokonság tehát a magyarság történelmi önismeretének, nemzeti tartásának és hősiességének minden időben meghatározó tényezője volt. Történelmünk legszörnyűbb viharaiban is erőt adott a hun-magyar rokonság eszméje és Atilla király dicső tettei.» (Cey-Bert: A hunok és magyarok Istene, A hun-magyar Istenfogalom kialakulása, Ősi Gyökér kulturális szemle, XXVII.évf. 3-4 szám, 1999. július-december, 47-48. o., Kiadó: Miskolci Bölcsész Egyesület)

Államalapító Árpád fejedelem származásával kapcsolatban a hun-magyar rokonságról fontos megemlékeznünk. A kérdés felvetődik: rokonságról van szó, vagy egy ugyanazon népről? Az Árpád-ház ősnének tartja Nimródot a világ első királyát, és egyenes felmenőjének Magyarország első királyát, Atillát. Atilla okleveleiben az alábbi címet használja, saját magát így nevezi meg:

"Atilla, Bendegúz fia, a nagy Nimród unokája, aki Engadiban nevelkedett, a hunok, gótok, médek, dánok királya, a földkerekség félelme (féltője) és Isten ostora."

Az Árpád-ház ősnőjének Emesének a szent Turul-madár, családjuk címermadara, jelezte fia Álmos és annak ivadékaik születését. Innen ered az Árpád-ház eredeti neve, a TURUL-NEMZETSÉG. Nem kizárt azonban, hogy ez az elnevezés már ősidők óta ennek a szent nemzetségnek a neve, főleg ha figyelembe vesszük, hogy Atilla pajzsát is a koronás Turul díszítette. (K.M.E.) »

Weszprémy László *Attila, a magyar király?* C. tanulmányában viszont a következőket írja:

«...[...] A rettegett hun király kegyetlen hadjárataival "iratkozott be" az európai történelemben, s akit a későbbi évszázadokban - homályos származására utalva - legjobb esetben "kutyafejűként", vagy szakálláról és szarvairól felismerhető "ördöggként" emlegettek s ábrázoltak is a krónikák lapjain. [...]

A "hun-magyar közös hagyomány" kétségkívül sajátosan magyarországi eszmerendszer. Kézai után három és fél évszázaddal a magyar hadtudományi irodalmat megteremtő *Zrínyi Miklós* (1620-64) műveiben Atillát mint a sikeres hadvezért és uralkodót állítja példaként kortársai elé. Kiemeli, hogy - Nagy Sándorral szemben - Attila "maradandó és örökös királyságot csinála magyarnak", amit a kései utódoknak már csak folytatni kellene, a régi jó magyarok (vagyis a hunok) mintájára; végül az Áfiumban úgy gondolja, a németek még máig sem felejtették el a hun-magyarok galád "rablását és pusztítását" (Áfium, 212).

A hun-magyar rokonság, ill. azonosság eszmerendszerének kialakulása és máig tartó hatása tény. A rokonság eredetét illetően azonban a mai napig megosztott a hazai tudomány és a közvélemény. Az *érdeklődő laikusok* nagy tábora megingathatatlan meggyőződéssel vallja, hogy az azonosság történeti alapokon nyugszik, s az eseményeknek nagyjából úgy kellett következniük, ahogy azok a nagy magyar krónikás művekben, pl. *Thuróczy János* (1435 k.-1490 k.) históriájában (A magyarok krónikája) olvashatók.

Annyi bizonyos, hogy a középkori magyar krónikások, amikor a hun-magyar hagyományról és a feltételezett hun-magyar rokonságról írtak, akkor *semmiféle magyarországi eredetű írásos vagy szóbeli forrásanyagra nem támaszkodtak*. Az is bizonyos: *ismereteik forrása* alapján a *nyugati irodalmi hagyomány* volt, mégha egyébként nem is zárható ki, hogy korabeli magyar történeti énekekben Attila emlékeről szó eshetett.

A magyarországi hun hagyomány első írott emlékei az 1200 körül (más vélemény szerint 1210) körül alkotó, *Anonymusként* emlegetett névtelen magyar szerző krónikájában található meg. 23-szor említi meg Attila nevét, akihez a következő megjegyzéseket teszi: Attila a rómaiak ellenében veszi birtokba az országot, ő a magyar királyi dinasztia őse, a hunok pannóniai bevonulását, sokat mondóan, 451-re, azaz a catalaunumi csata évére teszi, továbbá szerinte Buda várát, a mai Óbudát a németek Attila (németül Etzel) városának hívják (Etilsburg). Ezek az utalások egyértelművé teszik, hogy Anonymus tudott a németek hunokra vonatkozó ismeretéről. Meglepő módon a "hun" nevet egyszer sem említi. [...]

A hun-magyar hagyománynak szintén vitatott, máig sem megoldott részét alkotja a székelyek körében élő hun hagyomány. A hazai történészek között is megerősödött azoknak a tábora, akik szerint a székelyek által átörökített Attila-hagyomány "ősi", azaz ide településük előtt keletkezett, továbbélését valószínűsítik. Mindez azt is feltételezi, hogy a székely nép eredetileg török nyelvű nép volt, és feltételezi ráadásul, hogy a bolgár fejedelmi lista Attila neve, illetve Attila fiának neve kapcsolatba hozható a székelyekkel.

A kétségek azonban mindmáig fennállnak a székelyek eredeti nyelvére, etnikumára vonatkozóan. És kérdés az is, hogy e székely-hun hagyomány esetleg a magyar királyi udvarból került a székelyek közé.

Az Attila-kapcsolat és a hun-magyar rokonság eszméjének német eredetét vallók utalnak arra a kétségtelen tényre, hogy a Nibelung-ének éppen 1200 körül nyeri el végső formáját, amelyben Attila királyságát az akkori Magyarország területével azonosítják, s szerepeltetik abban a magyar városokat: Mosont, Budát, Esztergomot. Ezzel időben is egybevág a korabeli német-magyar kapcsolatok megélnkülése. A III. Béla

(1172-96) király udvarában megforduló, keresztes hadak élén átvonuló német császár, I. (Rótszakállú) Frigyes kíséretének nagy szerepe lehetett az Attila-kultusz meghonosításában, hiszen a keresztesek ekkor, 1189-ben Óbudánál már Etzilburgot - azaz Attila városát - vélik megtalálni.

A hun-magyar hagyomány ősi voltát vitatók érvrendszerében nagy jelentőségű a *bizánci hagyomány hiánya*. Tudjuk ugyanis, hogy 948-ban a bizánci udvarban megforduló magyar előkelők, köztük Bulcsú, a magyarok neves őseiről szóltak, és azok között nem említették a Bizáncban egyébként jól ismert és nagy tiszteletnek örvendő Attila nevét.

A hun-magyar hagyomány német eredetének képviselői szerint feltételezhető továbbá egy jellemző félreértés Attila kardjával kapcsolatban is. 1063-ban, I. András magyar király özvegye ugyanis az őt támogató bajor hercegnek, Hersfeldi Ottónak átadott egy honfoglalás kori kardot, amelyet később Attila, illetve Nagy Károly kardjaként emlegetnek. De ezt a kardot csak a németek gondolták Attiláénak, ezért olvashatunk erről minden német forrásban. [...]Ismét egy német krónikás minősíti a IV. Béla király (1235-70) leánya, Macsó Anna hercegnő által Prágába elhurcolt kincseket úgy, hogy azokat Attila magyar király óta gyűjtötték egybe. Vagyis a *német krónikás hagyományban élt a magyarok (hungari) összekeverése a hunokkal*.

A hazai elbeszélő hagyomány következő emléke a "Magyar-lengyel krónika", amennyiben valóban a 13. század első felére (talán az 1220-as évekre) keltezhető, azaz még mindenképpen Kézai Simon krónikája elé. A hunok nevét ugyan ez sem használja, de Attila nevéhez kapcsolja Pannónia elfoglalását, és az Árpádokat Attila ivadékának tartja, Gézáat egyenesen Attila dédunokájának teszi meg. Elsőként arra is kísérletet tesz, hogy az európai történeti elbeszélő irodalom egyes elemeit (Szt. Orsolya legendája, Attila hódításai és aquileai ostroma, Nagy Sándor-történet) a hun-magyar hagyományba illessze be.

Az 1260-as években Tamás, Spalato (Split) főesperese, rövid ideig érseke már a hun-magyar azonosságról ír, s arról, hogy a magyarok a rómaiaktól foglalták el Pannóniát, igaz, ő még csak vezérnek (*dux*) nevezi Attilát.

A hun-magyar azonosság eszméjét IV. László király (1272-90) udvari klerikusa, *Kézai Simon* teljesítette ki 1282-85 között írott krónikájában. [...] Igaz, hogy Anonymus és a "Magyar-lengyel krónika" alapján a hun történet bizonyos, Kézai Simon által is használt elemei már 1200-1282 között is éltek, de annak Kézainál olvasható kerek, a magyarországi római romok és külföldi utazásai közben megismert helyi és irodalmi (Nibelungok stb.) hagyományokat bedolgozó változata Kézaihoz köthető.

A Kézainál megörökített formán az utókor már alig változtatott. A hun-magyar rokonság eszméje azután ebben a formájában él tovább a 14-15. században a különböző krónikakompozíciókban, majd egyes meghatározó elemei Werbőczy István Hármaskönyvében is (1517).

Werbőczy Tripartitumában ugyanis a hun történet szolgál keretül a társadalmi egyenlőtlenségek keletkezésének az elmeséléséhez és megindokolásához, valamint azon elméletéhez is, amely szerint a nemesek közösségének komoly előjogai vannak, akár a királlyal szemben is. [...]

Kézai meghatározó tézise, hogy a magyarok kétszer foglaltak hont a Kárpát-medencében, s ezek közül az első a hunok nevéhez fűződik.

Kézainál a hun-magyar azonossághoz ugyan kétség sem fér, mégis, szemben Anonymusszal, nincsen szó kifejezetten arról, hogy Attila az Árpádok őse lenne. (Igaz, Anonymus Attilát is a Turul nemzetségből származtatja.) Ezt persze megmagyarázhatja az, hogy a tatárjárás után a királyi dinasztia családfáján az Árpádoknak messzebb kellett kerülniük a nomádoktól, így a hunoktól is. [...]

Érdekes megállapításokat lehet olvasni **Dr. Kiszely István** [A magyar nép őstörténete](#) c. könyvében az [«Elméletek a magyarok eredetéről»](#) fejezetben:

«A magyar őstörténet kutatását meghatározta a mindenkori korszak általános szellemi képe, ideológiai igénye és orientáltsága. Őstörténetünket illetően a jelenben is mást mond a krónikáinkra épülő nemzeti hagyomány és mást a politikától irányított "tudomány". Saját hagyományaink őstörténetünket a *hunokkal*, az európai történettudomány (*Flavius, Jordanes, Freisingi Ottó, Spalatói Tamás, Brémai Ádám, Regino prümi apát* stb.), pedig a *szkitákkal* kapcsolja össze; ez utóbbi alatt értve minden "Keletről jövő ismeretlen népet". A "klasszikus műveltséggel" rendelkező szerzők a magyarokat gyakran *Gógtól és Magógtól* származtatták.

1. A *nemzeti történetírás* nincs lépéshátrányban más európai történetírással szemben; *Hevesi Gábor* (1656-1717), *Bél Mátyás* (1684-1749) és *Timón Sámuel* (1675-1736) szorgalmasan gyűjtik a forrásmunkákat és azok alapján a hun-magyar rokonság tanát vallják. Az Osztrák-Magyar Monarchia idején a XVIII. század

második felében az udvar irányított történetírókat (*Kollár Ferenc Ádám, Benczúr József, Kerceselics Ádám* stb.) nevez ki, és megtiltja a magyar oknyomozó őstörténet-kutatást. Ettől kezdve egészen a mai napig tartóan szétvált a magyar őstörténet-kutatás. A nemzeti irányzat a forrásmunkák, krónikáink és hagyományaink alapján továbbra is a *Bonfini - Horváth István - Bartal György - Bíró József - Beöthy Zsolt* vonalat követi, a másik, a monarchiát kiszolgálók, majd a marxista elveket követve pedig a magyarság eredetéről új, népünket dehonesztáló "őstörténetet" gyárt, amely csak azt ismeri el "tudományosnak", amelyben dicső múltunknak nyoma sincs.

2. *A hun származás kérdése.* A "hun-magyar azonosság", illetve közeli kapcsolat tudata őseinknél és Európa más népeinél annyira természetes volt, hogy a XI-XVI. századok között a magyarokat is többnyire hunoknak nevezték. Középkori történetíróink *III. Béla jegyzőjétől Antonio Bonfini-ig* teljes meggyőződéssel hittek a hun és a magyar nép azonosságában. Felfogásuk szerint Árpád fejedelem Attila egyenes leszármazottja, a magyar honfoglalás az Attila halála után honját vesztett hun nép örökség-visszaszerző hadjárata, az erdélyi székelység pedig a nagy Hun Birodalom bomlása után hazánk területén maradt hun néptöredék. 1052-ben *Henrik német császár* contra Hunnorum vezette seregét, 1100-ban egy forrás Szent Lászlót a "hunok királyának" nevezte és 1113-ban II. Béla királyt rex Hunnorumként ismerték. *Heltai Gáspárnál* olvassuk 1575-ben: "Az hunok, kiket mostan magyaroknak nevezünk" és *J.W. Valvasor* 1689-ben megjelent híres könyvében írja, hogy "a hunok a magyarok egy népének tekintendők". *Ipolyi Arnold, Arany János* és a francia *Thierry Amade* a magyar nép ősi hagyományának hun elődeiről örökölt mondáinak, a magyar eposznak maradványait keresték a Bécsi-, a Képes- és Budai Krónika első részeként fennmaradt un. Hun Krónikában.

Et a hagyományt a német tudomány képviselői - *Thunmann, a szász Éder József* és *Schlözer Károly* -, majd a szlovák *Szklanár György, Dümmler, Büdinger* és *Palacky, Roessler Róbert* és sokan mások "tudákos mesének" minősítették. Roessler támadása mély hatást tett *Hunfalvy (Hunsdorfer) Pálra*, aki szerint a "hun hagyomány nem lehet a magyar nép ősi, keletről hozott hagyománya... a hun hagyomány a XIII. századi krónikások meséje..." Ezt vallotta *Budenz József*, a magyar *Marczali Henrik, Riedl Frigyes, Király György* és *Szinnyei József* is. E nézetet *Szabó Károly, gr. Kuun Géza, Nagy Géza, Munkácsi Bernát, Thúry József, Hirtl Frigyes* és *Vámbéry Ármin* támadták, de a kancelláriától irányított magyar-ellenes tudományos világ Hunfalvy mellett foglalt állást. Újabban - 1940-ben - *Ligeti Lajos, Váczy Péter, Eckhardt Sándor* és *Fettich Nándor* tették közzé a hunokról való reális ismereteiket a Németh Gyula szerkesztette Attila és hunjai című kötetben, majd 1943-ban *Szász Béla* jelentette meg a mai napig is időtálló munkáját Attila nagykirály címmel. "Nem lehetünk a Kelet ködlovagjai, de fel kell, hogy emeljük tiltó szavunkat a Dévényen át bejött új-magyarok germán-latin-keresztény címzésű történetírás ellen is" - olvassuk Szász Bélánál. **"Hoztunk és átmentettünk Keletről is hagyományt, népi hivatásérzetet és kulturális formakincset, nem különben olyan fajtakomponenseket, melyek kitörölhetetlenek és amiknek tudatos elpusztítása bűn és esztelenség lenne... A magyar lélek krízise azért oly mély - folytatja Szász Béla -, mert formában javarészt nyugatiakká lettünk, de lelkileg és túlnyomórészt fajilag is ezer elszakíthatatlan szál köt ma is Kelethez és emiatt egyedül maradtunk... Végzetünk, hogy előbb ék voltunk nyugat felé, aztán védőbástya kelet felé..."**»

A hun-magyar és a hun-székely "azonosság" és "rokonság" kérdése c. fejezetben az alábbiakat állítja: «Kivételesen minden ránk maradt középkori történeti munka - magyar szerzők tollából - egyetért abban, hogy a magyarság valamilyen formában a hunok rokona, a honfoglalás "második bejövetele" volt és a Kárpát-medencét Attila örökségeként vettük birtokba. Feltételezhetjük, bár bizonyítani nem tudjuk, hogy az Attila-hagyomány már megvolt a honfoglaló magyarságnál. II. Géza király apácává lett Zsófia húga bátyját "a hunok győzedelmes királyának" nevezi. *Anonymus* szerint a vezérek "választása Pannónia földjére esett, ugyanis azt hallották, hogy Attila király földje, akinek ivadékából Álmos vezér, Árpád apja származott". *Kézai Simon* szerint pedig Attila halála után fia, Csaba "visszatért Szkítiába apja népéhez és rokonaihoz", de háromezren a Kárpát-medencében maradtak, székelynek nevezvén magukat. "Midőn értesültek arról, hogy a magyarok ismét Pannóniába költöznek, elébük mentek". A *Képes Krónika* szerint pedig "A magyarok, vagyis a hunok másodszor is elfoglalták Pannóniát". *Thuróczy János* és krónikástársai a magyar történetet a hunokkal kezdik, *Oláh Miklós* 1537-ben a székelyekről írja, hogy "a hunok leszármazottai", de ezt olvassuk *Farkas Andrásnál* 1538-ban, *Székely Istvánnál* 1559-ben *Heltai Gáspárnál* 1575-ben, *Bornemissza Pétemél* 1578-ban és *Szenczy Molnár Albertnél* 1621-ben; "Magyar népünknek a hadierény örökké tartó dicséretét fegyvereivel és katonai bátorságával Attila király nyerte el". E szellemben ír *Zrinyi Miklós* 1651-ben,

Bessenyei György 1773-ban, *Csokonai Vitéz Mihály* 1802-ben, *Virág Benedek* 1804-ben és sokan mások. Így vélekedtek a magyarokról a külföldi szerzők is. *Regino prúmi apát* a honfoglaló magyarokat hunoknak nevezi és *Viterbói Gottfried* 1185-ben és 1189-ben Attiláról, mint magyar királyról emlékezik meg.

A történettudomány csak a kiegyezés utáni években "bizonyította be", hogy a hunok és a magyarok között nincs rokonság és a hunok történetét ettől kezdve elválasztották a magyar történettől. E "történészek" azzal érvelnek, hogy a rokonsági tudat csak a honfoglalás után vált a magyarság előtt ismertté és krónikásaink a külföldiektől vették át ezt a hiedelmet. Ezen nézeteiket azért alakították ki, mert a mesterségesen gyártott finnugor származtatási elmélettel a hun-magyar kapcsolat nem magyarázható. És itt a finnugor nyelvészeti iskola súlyos bűnt követett el azzal, amikor pusztán filológiai alapon beavatkozott történelmi, néprajzi és embertani problémák megoldásába. Márpedig Attilát és hunjait igazán csak a magyar ember és a magyar tudomány értheti meg. A nyugati történetírás közömbösségével és értetlenségével pörbe szállni csak az igazi magyar és nem a monarchista-marxista történettudománynak lehet joga.

A hun-székely azonosság tudata történelmi tényen alapszik. *Kézai Simonnál* és a többi krónikánkban kevés változattal olvassuk, hogy a nagy "összeomláskor" 3000 hun a Chigle- (Csigle-) mezejére menekült és, hogy az ellenséges pannóniai népek fel ne ismerjék bennük az ősi ellenséget, zatuloknak nevezték magukat. Csigle-mező az erdélyi Mezőségben van; Mezőbánd, Mezőmés és Bazéd határánál húzódó dobsort ma is Csiglának nevezik; az alján húzódó térség neve pedig Csigla-mező volt. A hagyomány szerint az ottmaradt hunok innen népesítették be Erdélyt - utódaik a székelyek. »...

[A hun-avar-magyar azonosságnak és folytonosságnak](#) számos bizonyítékáról az alábbiakat olvashatjuk:

«A hun-magyar mondák utalnak erre, a csodaszarvas mondában említett Hunor és Magor testvérekkel, de a többi monda is (Isten kardja, a Hadak útja, Emese álma) közös hun-magyar eredetre és hagyományokra utal. Az Emese álma mondában szereplő turul szintén közös hun-magyar jelkép, és ez a monda arra is utal, hogy Árpád apja, Álmos, Atillától származik, de más források is emlékeznek az Árpádház Atillától való származására (Dümmerth Dezső: Az Árpádok Nyomában).

A Kaukázus hegységtől és a Fekete Tengertől északra fekvő őshazájukban élő magyar törzsszövetség ősei a Hunok és az Avarok birodalmi keretében éltek, úgy mint később az ún. "onogur-bolgár" törzsszövetség, vagy a Kazár birodalom hun-utód államaiban. Ez azt jelenti, hogy évszázadokon át a Magyarok szerves részét alkották a Hunok és az Avarok államszervezetének, gazdasági és műveltségi életének. A hun-magyar mondák közös eredet-hagyománya innen származhatott.

Számos régészeti és embertani bizonyíték van arra is, hogy a Hunok és az Avarok azonos fajú turáni népek voltak. Ezt az is alátámasztja, hogy a görög bizánci források arra utalnak, hogy a Hunok és Avarok nyelve azonos volt (Dr. Nagy Sándor : A magyar nép kialakulásának története).

A kárpátmedencei régészeti és embertani feltárások bebizonyították, hogy jelentős avar népességet találtak a honfoglaló Magyarok amikor bejöttek a Kárpát-medencébe, és hogy tulajdonképpen az Avarok és a Magyarok azonos népek voltak (László Gyula: Kettős Honfoglalás). Ez azt is jelenti, hogy a Kárpát-medencei Magyarság jelentős mértékben a honfoglaló Magyarok és a már előttük itt lévő Avarok egybeolvadásából keletkezett.

Ezekből tehát azt a következtetést lehet levonni, hogy a hun-avar és avar-magyar azonosság bizonyítékai egyúttal a hun-magyar azonosságot is bizonyítják.»...

Lehetne folytatni a sort... Ennyit gyűjtöttem össze hirtelen adóságtörlesztésként.

Előrebocsátom, most ebben az időszakban különösen elfoglalt vagyok, nem tudom mikor tudok ilyen terjedelemben és minőségben reagálni, s egyáltalán ide benézni. De ha elkészültem munkáimmal, feltétlenül jelzem itt is.

Amint tudok, be-benézek, jelentkezem. Köszönöm Mindnyájatok türelmét, megértését és figyelmét.

Szívélyes üdvözléssel:

Melinda

-mtt -

Hivatkozott szerzők, írások linkjei:

[Cey-Bert: http://arpad.org/pages.php?&menuid=23](http://arpad.org/pages.php?&menuid=23)

Weszprémy László: <http://www.historia.hu/archivum/2004/0408veszpremy.htm>

Dr. Kiszely István: <http://istvandr.kiszely.hu/ostortenet/index.html>

A hun-avar-magyar azonosságnak és folytonosságnak bizonyítékai:

<http://www.hunmagyar.org/turan/magyar/tor/ham.html>

Válogotta: © Dr. Bonaniné Tamás-Tarr Melinda
OSSERVATORIO LETTERARIO
Ferrara e l'Altrove
2006. 09. 08.